

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

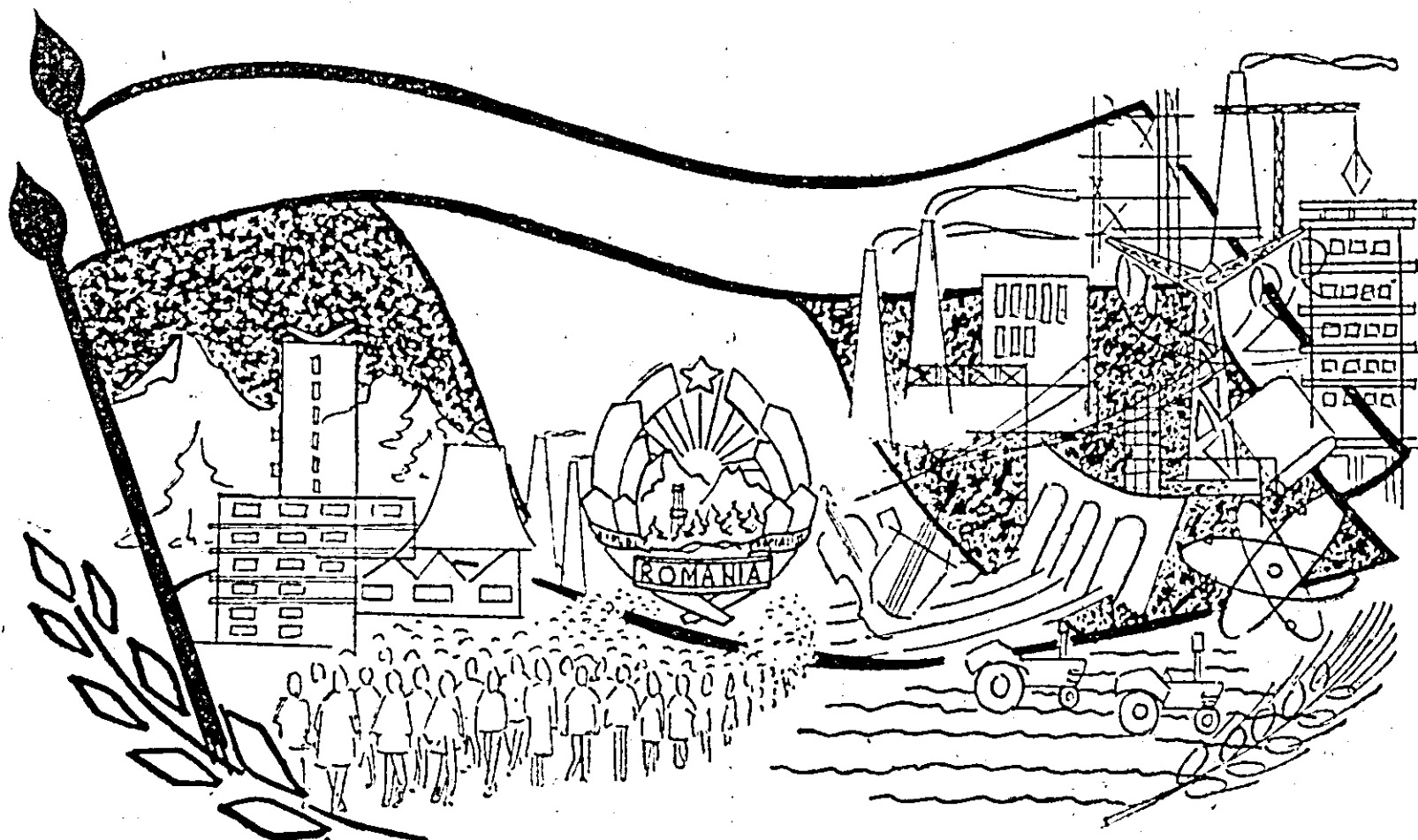
Măscăra roșie

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN
ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

ARAD, anul XXVI nr. 7881

4 pagini 30 bani

Marti, 30 decembrie 1969

Desen executat de ȘTEFAN COSMA.

ZIUA REPUBLICII

BUCHET DE REALIZĂRI

Unitățile combinatului textil include anul cu succes deosebit. După ce în 27 de...

Unitățile din sectorul agricol al județului completează armonios salba succeselor. Veniturile importante s-au obținut...

Sărbătorim din nou ziua Republicii Socialiste România, nume care spre mândria noastră...

Purtând adinec întipărit în inimă chipul drag al patriei, întregul nostru popor urează azi LA MULTI ANI, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Intimpinând ziua Republicii, oamenii muncii de pe meleagurile arădene, sub conducerea...

Lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale

Marca Adunare Națională și-a reluat, luni dimineața, lucrările în ședință plenară. În cursul săptămânii care a trecut de la ultima ședință plenară, comisiile permanente au examinat proiectele de lege ce urmează a fi dezbătute și aprobate de deputați.

În sala Palatului Marii Adunări Naționale se aflau deputații marelui sfat al țării, precum și numeroși invitați — conducători de instituții centrale și organizații obștești, activiști de partid și de stat, personalități ale vieții economice, științifice și culturale, ziaristi.

Printre invitați erau prezenți șefii ai misiunilor diplomatice acreditate la București și corespondenți ai presei străine.

Ora 10. — Intimpinând cu rii și îndelungi aplauze șosec în sala de ședință, tovarășii NICOLAE CEAUȘESCU, ION GHEORGHE MAURER, EMIL BODNARAS, PAUL NICULESCU-MIZIL, GHEORGHE PANA, GHEORGHE RADULESCU, VIRGIL TROFIN, ILIE VERDET, MAXIM BERGHIANU, FLORIAN DANALACHE, CONSTANTIN DRĂGAN, JĂNOS FAZEKAS, PETRE LUPU, MANEA MĂNESCU, DUMITRU POPA, DUMITRU POPESCU, LEONTE RAUTU, GHEORGHE STOICA, VASILE VILCU.

În sală se aflau membrii Consiliului de Stat. Lucrările ședinței au fost deschise de președintele Marii Adunări Naționale, tovarășul ȘTEFAN VOITEC. Biroul Marii Adunări Naționale, a spus vorbitorul, a mai primit între timp, din

partea Consiliului de Miniștri, Proiectul de lege pentru prelungirea aplicării Legii nr. 22/1967 privind unele măsuri de perfecționare a conducerii și planificării economiei naționale. În continuare, tovarășul ȘTEFAN VOITEC a arătat că Marea Adunare Națională urmează, de asemenea, să procedeze la verificarea legalității alegerii, în ziua de 21 decembrie, a unui deputat în Circumscripția electorală nr. 11 din municipiul București.

Ca urmare, Biroul Marii Adunări Naționale a propus deputaților spre aprobare următoarea ordine de zi completată, pentru actuala ședință plenară:

1. — Verificarea legalității alegerii unui deputat în Circumscripția electorală nr. 11 din municipiul București.
2. — Proiectul Legii contractelor economice.
3. — Proiectul de lege privind organizarea, planificarea și execuția investițiilor.
4. — Proiectul de lege privind regimul produselor și al substanțelor stupeficante.
5. — Proiectul de lege pentru prelungirea aplicării Legii nr. 22/1967 privind unele măsuri de perfecționare a conducerii și planificării economiei naționale.

Marea Adunare Națională a adoptat în unanimitate ordinea de zi propusă.

La primul punct al ordinii de zi, deputatul

(Cont. în pag. a III-a)

EXPUNEREA LA PROIECTUL LEGII CONTRACTELOR ECONOMICE PREZENTATĂ DE TOVARĂȘUL ILIE VERDET

Tovarăși deputați și deputate,

Proiectul de lege pe care am înscris în sala de ședință, în numele Consiliului de Miniștri, are drept obiectiv perfecționarea relațiilor contractuale dintre organizațiile socialiste. Elaborarea lui este o reflecție a preocupărilor partidului și statului nostru pentru a asigura forme și metode de organizare, conducere și planificare în concordanță cu nivelul atins în dezvoltarea economiei noastre socialiste, cu cerințele ridicării eficienței întregii activități economice.

Noua reglementare corespunde și ea, ca și alte măsuri adoptate sau în curs de elaborare, necesității de a asigura o îmbinare optimă a conducerii centralizate a economiei naționale cu o mai largă autonomie, posibilitate de inițiativă și răspundere a ministerelor, consiliilor populare, centralelor, întreprinderilor. Prin această reglementare, ca și prin reorganizarea ministerelor și crearea centralelor, urmărim să eliberăm conducerea centralizată a economiei naționale de elementele de centralism excesiv, să sporim premisele elaborării unor planuri reale, bine fundamentate, să apropiem adoptarea deciziilor de locul executării ei, să asigurăm o cit mai largă participare a colectivelor, a specialiștilor, a oamenilor muncii la elaborarea și executarea deciziilor economice.

Tovarăși și tovarăși,

Actualul sistem al relațiilor con-

tractuale dintre organizațiile socialiste funcționează pe baza unor reglementări, adoptate, în majoritatea lor, cu aproape două decenii în urmă. El nu mai poate corespunde nevoilor unei economii al cărei aparat de producție a cunoscut o considerabilă amplificare și diversificare, cerințelor unei gestiuni moderne, subordonate telului sporirii continue a eficienței întregii activități economice.

În contracte își găsește concretizarea sute și sute de mii de momente de aprovizionare și desfășurare decurgând din legăturile stricte care unesc ramurile și unitățile economice pe baza diviziunii sociale a muncii. Sincronizarea acestor momente în ceea ce privește sortimentele, cantitățile, calitatea și termenele de livrare presupune ca o condiție indispensabilă activitatea plină de inițiativă și de răspundere a celor direct interesați.

Or, este cunoscut că, potrivit reglementărilor în vigoare, contractele sînt rezultatul unui dialog temeinic și fructuos între beneficiarii și furnizorii, ei mai curînd oglindirea mecanică a unor decizii stabilite de la centru. În mod inevitabil, acestea nu pot să înăscăna cu exactitate nici de posibilitățile de producție ale furnizorilor și nici de cerințele concrete ale beneficiarilor. Slaba participare a părților la elaborarea prevederilor contractuale, îngrădirea inițiativei organizațiilor socialiste prin numeroase dispoziții, instrucțiuni și circulare, ca și caracterul mai mult

simbolic al sancțiunilor prevăzute pentru încălcarea angajamentelor asumate, au transformat încheierea contractelor într-un act formal, fără putere de a influența înțărirea disciplinei de plan și realizarea sarcinilor.

În condițiile menținerii unor fenomene de centralism excesiv, deficiențele sistemului relațiilor contractuale au înlesnit tendințele unor întreprinderi — de a produce fără desfacere asigurată, ca și apariția unor perturbări în îndeplinirea planului de producție, de investiții și a sarcinilor de export, ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către anumii furnizori. Astfel, la începutul acestei luni, numărul contractelor neonorate se ridica la cca. 20.000, iar valoarea producției implicate — la cca. 6 miliarde lei. Faptul că, pe global și pe diferite unități, planul de producție se îndeplinește și se depășește nu compensează pierderile care rezultă — prin reacție în lanț — pentru întreaga economie națională. O imagine a acestor pierderi o poate da, de pildă, faptul că în primele 9 luni ale anului curent în întreprinderile Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini s-au înregistrat, din cauza lipsei de materiale, peste 500 mii ore-mașină. De asemenea, minusul de producție cu o valoare incomparabil mai mare decât cea a unor contracte neonorate au rezultat din punerea cu în-

(Cont. în pag. a IV-a)

EXPUNEREA LA PROIECTUL DE LEGE PRIVIND ORGANIZAREA, PLANIFICAREA ȘI EXECUTAREA INVESTIȚIILOR

prezentată de tovarășul Maxim Berghianu

Îngăduiți-mi, stimate tovarăși deputați și tovarăși deputați, să prezint, din împuternicirea Consiliului de Miniștri, proiectul de lege privind organizarea, planificarea și execuția investițiilor.

Prin prevederile sale, proiectul de lege supus dezbaterii Marii Adunări Naționale se înscrie în ansamblul de măsuri pe care le înaintăm pentru îndeplinirea hotărârilor Conferinței Naționale și ale Congresului al X-lea. Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceașescu, în raportul prezentat la Congresul al X-lea al P.C.R., „o importanță fundamentală are stabilirea celor mai corespunzătoare forme organizatorice și metode de lucru, care să țină seama de cerințele fiecărei etape prin care trece societatea noastră, de problemele arzătoare ridicate de viață.

Proiectul de lege ce se prezintă are în vedere traducerea în viață a acestor indicații, cit și a celor date pe parcursul elaborării lui de către conducerea partidului. El concentrează atenția asupra fundamentării, pregătirii, execuției și recepției

investițiilor și creează cadrul corespunzător pentru a deplasa centrul de greutate al activității din acest domeniu spre unitățile de bază ale economiei naționale.

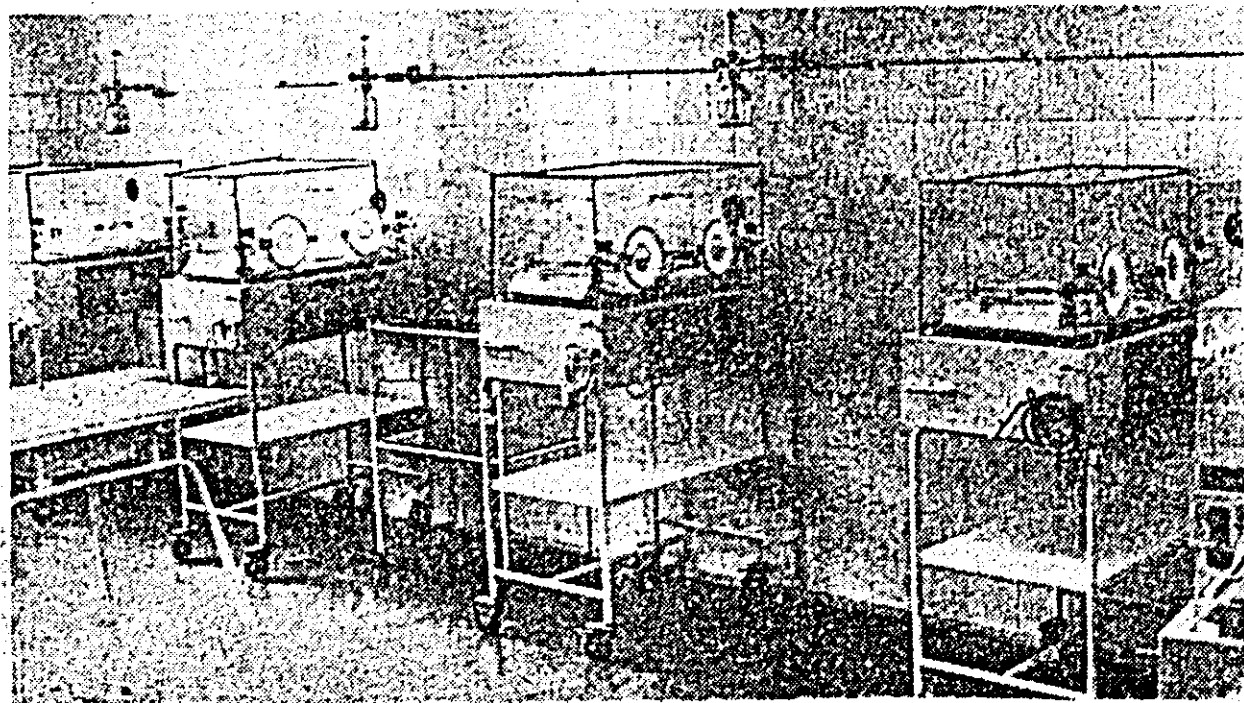
Stabilirea clară a sarcinilor și răspunderile ce revin fiecărui organ, la toate nivelele economiei — întreprinderi, centrale, comitete executive ale consiliilor populare, ministere, organe de sinteză, inclusiv Consiliul de Miniștri — în problema investițiilor, constituie de altfel unul din obiectivele esențiale ale acestui legi.

Adoptarea unor măsuri ferme care să pună ordine în întreaga activitate de pregătire și execuție a investițiilor, precizarea sarcinilor și răspunderilor pentru toți factorii angajați în procesul de realizare a noulor unități și pentru toate etapele acestui proces — de la fundamentarea economică a obiectivelor pînă la recepția finală a acestora — sînt determinate de amploarea programului național de investiții și de necesitatea de a lichida deficiențele care înțrînză îndeplinirea acestui program și diminuează eficiența întregii dezvoltări.

Proportile și structura dezvoltării industriale, marile proiecte de modernizare a agriculturii și transporturilor, programul de construcții social-culturale și de locuințe în cincinalul următor necesită un efort financiar și material fără precedent în istoria economică a țării. În perioada 1971—1975 alocăm în cadrul programului de investiții trei sferturi din fondurile investite în cele două decenii anterioare.

Un program de asemenea dimensiuni implică o rată înaltă a acumulării și preținde, ca o condiție esențială, pentru înfăptuirea lui, accelerarea ritmului actual de transformare a investițiilor în fonduri fixe și creșterea substanțială a eficienței lor economice. Proiectul de lege pornește de la premiza că această condiție poate fi asigurată în primul rînd în faza de pregătire a investițiilor și de aceea prevede că nici o investiție nu poate fi introdusă în plan fără o temeinică fundamentare prealabilă a necesității și eficienței economice.

(Cont. în pag. a IV-a)

Pentru copiii care vin pe lume în spitalul matern din orașul nostru, noul an va găsi o secție nouă, modernă, dată zilele acestea în funcțiune.

Astăzi e ziua aniversării Republicii și întregul nostru popor îi urează din adîncul inimii sale: LA MULTI ANI, REPUBLICA!

Parcă a fost ieri... Și totuși s-au scurs douăzeci și doi de ani de la acel 30 decembrie 1947, cînd țara noastră s-a prins în uriașă horă a izbînzii visului republican al atîtoră dintre înaintașii noștri. Ziua aceea vine din adîncul zbuciumatei istorii a poporului nostru, vine de la iobagii răscoalăi ai lui Gheorghe Doja, de la Nicolae Bălcescu, ca o stea călăuzitoare prin secole. Vine ca un simbol de preț al luptelor și jertfelor comunistilor pentru ca pe frontispiciul Constituției noastre să poată fi scris acum: „Întreaga putere în Republica Socialistă România aparține poporului, liber și stăpîn pe soarta sa”.

Parcă a fost ieri și cel 22 de ani care au trecut de la proclamarea Republicii au demonstrat cu posibilități de ce este capabil un popor liber, stăpîn deplin pe destinele sale. Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, eveniment care domină întregul an 1969 și va domina cursul anilor următori, a făcut o analiză multilaterală și aprofundată a ceea ce după 25 de ani de muncă statornică întruclipează socialismul, ca nouă orînduire în patria noastră, conturînd prin cifre și idei arhitectonica societății noastre în tot ceea ce înseamnă fapt împlinit și dimensiuni viitoare.

Caracteristică României socialiste de astăzi este dezvoltarea ei economică, creșterea puternică a forțelor de producție, avîntul general al întregii vieți social-culturale. Sîntem martorii înfăptuirii vastului program al industrializării și modernizării agriculturii într-o amploare fără precedent pe aceste meleaguri, care va avea o importanță hotărîtoare pentru apropierea României de nivelul statelor avansate din punct de vedere economic, pentru făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate și trecerea la comunism.

Anul 1969 a fost un an bogat în realizări semnificative. Să privim, bunăoară, tabloul con-

Lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale

Legea privind organizarea, planificarea și executarea investițiilor

ART. 1. — Progresul neîntre-rupt economic și social al țării este determinat în măsură hotărâtoare de realizarea unei rate înalte a acumulării, de volumul de investiții destinat reproducției socialiste largite, cerință obiectivă a societății moderne în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, în vederea asigurării satisfacerii, în tot mai largă măsură, a necesităților materiale și spirituale ale poporului.

ART. 2. — Planul de investiții are la bază directivele de dezvoltare economico-socială a țării, în perspectivă și anuale, aprobate de partid și de stat.

ART. 3. — Marea Adunarea Națională aprobă programul de investiții prin planurile de perspectivă și anuale.

ART. 4. — Consiliul de Miniștri elaborează planul de investiții și răspunde de îndeplinirea lui.

ART. 5. — Introducerea în plan a investițiilor se face pe baza unei fundamentări economice riguroase, a analizei nevoilor interne și a posibilităților de export, urmărindu-se realizarea de capacități cu înaltă eficiență economică. La aprobarea introducerii în plan a investițiilor se vor prezenta și graficele de realizare a acestora. Pregătirea și executarea investițiilor trebuie să asigure punerea în funcțiune a obiectivelor la termenele planificate și realizarea într-o perioadă scurtă, a întregii producții fizice, productivității muncii, consumurilor specifice, costurilor de producție, rentabilității, acumulărilor și aportului net valutar prevăzute în proiect.

ART. 6. — Comitetul de Stat al Planificării are următoarele îndatoriri și răspunde:

a) coordonează întreaga activitate de planificare și elaborare a propunerilor privind planurile de investiții curente și de perspectivă, urmărind schema de dezvoltare proporțională, echilibrată și eficientă a economiei naționale și a ramurilor sale, de valorificare superioară a resurselor naturale, de necesitățile dezvoltării economice și sociale a țării și tendințele conjuncturale ale pieței externe;

b) asigură prin balanțele de materiale, conform normelor de consum stabilite prin planurile anuale, materialele și utilajele pentru investiții, care sînt dirijate centralizat, fondurile de investiții și valutarile corelate cu necesitățile anuale de executare și termenele de punere în funcțiune a capacităților;

c) elaborează, împreună cu ministerele și celelalte organe centrale, norme și normative privind indicatorii de utilizare eficientă a fondurilor de investiții;

d) urmărește îndeplinirea planului de investiții;

e) exercită inspecția de stat în proiectare, construcții și montaj.

ART. 7. — Ministerele și celelalte organe centrale prin comitetele și comitetele lor, precum și comitetele executivă ale consiliilor populare județene și al municipiului București, au următoarele îndatoriri și răspunde:

a) elaborarea și realizarea planului de investiții;

b) fundamentarea eficienței economice a investițiilor;

c) elaborarea de studii și programe de dezvoltare în perspectivă a ramurilor de activitate;

d) întocmirea împreună cu centralele industriale, combinatele și celelalte unități în subordine, a proiectelor planurilor de investiții cinciinale și anuale; repartizarea pe obiective a fondurilor alocate anual în concordanță cu graficele de eşalonare a investițiilor și termenele de punere în funcțiune;

e) pregătirea investițiilor, care urmează a fi nominalizate în planul cincinal, pe bază de grafice coordonatoare întocmite pentru fiecare obiectiv nou, astfel încît să se asigure fiecare activitate o desfășurare normală, un ritm susținut de executare și punerea în funcțiune în termenii cit mai scurți;

f) controlarea și luarea măsurilor pentru respectarea termenelor de punere în funcțiune a capacităților prevăzute în plan și îndeplinirea indicatorilor tehnico-economici aprobați;

g) asigurarea contractării utilajelor și instalațiilor din țară, precum și a licențelor, procedurilor tehnologice, utilajelor și instalațiilor complexe din import cu termene de livrare corelate cu graficele de eşalonare a investițiilor și cu termenele de punere în funcțiune a capacităților din zonă;

h) îndeplinirea sarcinii de coordonator pe platformele industriale pe care se realizează obiective aparținînd mai multor titulari de investiții și la care le revine această funcție, prin cooperare, a lucrărilor de interes comun, corelat cu necesitățile de punere în funcțiune a capacităților;

i) organizarea, funcționarea consiliilor tehnico-științifice, încadrarea acestora cu cadre competente și atragerea de specialiști cu înaltă calificare profesională;

j) organizarea activității de proiectare în vederea întocmirii la timp a documentațiilor tehnico-economice, corelate cu termenele de începere a lucrărilor și cu punerea în funcțiune a obiectivelor de investiții;

k) asigurarea executării lucrărilor de construcții-montaj prin unități proprii sau prin alte organizații;

l) folosirea rațională a capacității organizațiilor de proiectare și de construcții-montaj în subordine.

ART. 8. — Consiliile de administrație, comitetele de direcție sau colectivele de conducere ale centralelor industriale, combinate, grupurilor industriale, întreprinderilor și altor unități beneficiare de investiții au în sarcina lor întreaga activitate de realizare a investițiilor de la motivarea economică a necesității acestora, proiectare, executare, recepție și punere în funcțiune inclusiv realizarea integrală a indicatorilor tehnico-economici aprobați.

Pentru investițiile din competența lor de aprofunde, răspund de:

a) fundamentarea economică a investițiilor productive pe baza analizei nevoilor interne, a posibilităților și perspectivei de desfacere pe piața externă, a folosirii complete și eficiente a capacităților existente; justificarea necesității și oportunității lucrărilor socio-culturale;

b) construirea de noi capacități pe bază de resurse sigure de materii prime, valorificarea superioară a materiilor prime din țară și, în cazul importurilor, pe procurarea acestora în condiții avantajoase, în primul rînd, prin contracte de lungă durată;

c) asigurarea unei eficiențe ridicate investițiilor;

sau executarea în regle pentru unele dezvoltări, modernizări și reparații capitale;

j) predarea amplasamentelor libere de orice sarcină, obținerea autorizației pentru executarea de lucrări, deschiderea finanțării la termenul prevăzut în graficul de eşalonare a investiției și asigurarea finanțării neîntrerupte a lucrărilor;

o) asigurarea documentației tehnico-economice, de la temă la proiectele de executare, la termenele corelate cu graficul de eşalonare a investiției;

p) verificarea proiectelor de executare din punct de vedere al încadrării în prevederile studiilor tehnico-economice și în valoarea de investiții aprobată, a respectării prețurilor și tarifelor legale, urmînd eliminarea cheltuielilor neeconomice; aprobarea documentației de executare;

r) respectarea destinației fondurilor de investiții alocate și verificarea realității și legalității cheltuielilor și lucrărilor acceptate spre decontare;

s) îndeplinirea condițiilor tehnice și a obligațiilor prevăzute în contractele încheiate cu unitățile din țară sau cu furnizorii externi;

t) pregătirea muncitorilor calificați, maistrilor, tehnicienilor și specialiștilor inginerilor în scopul asigurării cadrelor necesare exploatarea normală a obiectivelor; aceștia vor participa la montajul utilajelor tehnologice, efectuarea de probelor mecanice și rodaje și punerea în funcțiune a obiectivelor de investiții;

u) realizarea măsurilor pentru efectuarea probelor tehnologice și asigurarea punerii în funcțiune la termen a capacităților;

v) realizarea la investițiile puse în funcțiune a producției fizice, productivității muncii, consumurilor specifice, costurilor de producție, aportului net în valută, precum și a celorlalți indicatori tehnico-economici aprobați la termenele și nivelele prevăzute în graficul de realizare a acestora; asigurarea nivelului calitativ al producției și desfacerea acesteia.

ART. 9. — Pentru investițiile al căror indicatori se aprobă de Consiliul de Miniștri, precum și pentru investițiile din competența lor de aprofunde, ministerele, celelalte organe centrale, comitetele executivă ale consiliilor populare județene și al municipiului București, ca titulari de investiții, au îndatoririle și răspunderile prevăzute la art. 8 literele a—i.

ART. 10. — Centralele industriale, combinatele și grupurile de uzine și întreprinderile pot înființa organizații proprii de proiectare, în care scop ministerele vor transfera grupuri de specialiști din institutele de proiectare sau alte unități subordonate.

ART. 11. — Ministerele, celelalte organe centrale, comitetele executivă ale consiliilor populare județene și al municipiului București, vor organiza și îndruma activitatea de proiectare a unităților în subordine, în vederea asigurării la timp a documentațiilor tehnico-economice necesare realizării planului de investiții.

ART. 12. — Organizația de proiectare răspunde pentru:

a) elaborarea documentațiilor tehnico-economice pe baza comenzii și temei primite de la beneficiarul de investiții; la primirea temei proiectantului are dreptul și obligația de a propune, după caz, beneficiarului, îmbunătățirea acesteia;

b) soluțiile tehnice, funcționale, constructive și de arhitectură adoptate, introducerea procedurilor tehnologice și a utilajelor și instalațiilor tehnologice cu caracteristici superioare, nivelul indicatorilor tehnico-economici aprobați; pentru principalele obiecte din cadrul obiectivelor de investiții, soluțiile constructive și tehnologice speciale de executare se vor stabili împreună cu organizațiile de construcții-montaj interesate;

c) stabilirea corectă a valorii investiției și a valorii lucrărilor de construcții-montaj, respectarea prețurilor și tarifelor legale, exactitatea calculului economic;

d) obținerea acordurilor prealabile, respectarea acestora și introducerea în proiecte a condițiilor date de organele de avizare și aprobare;

e) dimensionarea elementelor de rezistență, a instalațiilor tehnologice și a rețelelor de utilități, urmînd asigurarea stabilității și rezistenței construcțiilor, reducerea costului lucrărilor de construcții prin realizarea de obiective cu suprafețe și volume dimensionate în strictă concordanță cu necesitățile reale, eliminarea exceselor arhitecturale, reducerea la strictul necesar a terenurilor ocupate; montarea în aer liber a utilajelor și instalațiilor care pot funcționa în aceste condiții și reducerea la strictul necesar a suprafețelor construite; creșterea gradului de industrializare a executării, folosirea soluțiilor cu grad înalt de prefabricare și alte măsuri eficiente care să conducă, în primul rînd, la reducerea normelor de consum și creșterea productivității muncii în construcții;

f) respectarea prescripțiilor tehnice, a directivelor de proiectare, precum și economisirea materialelor deficitare;

g) respectarea termenelor contractuale de predare a documentației, stabilite în concordanță cu graficul de eşalonare a investiției;

h) controlul, pe faze de executare, al respectării prevederilor proiectelor și caletelor de sarcini; asigurarea pe bază de contract a asistenței tehnice, pînă la realizarea indicatorilor tehnico-economici aprobați;

i) atingerea indicatorilor tehnico-economici aprobați la termenele prevăzute în documentația aprobată.

Pentru problemele înscrise la literele a—d și i organizațiile de proiectare răspund solidar cu organele care a aprobat documentația.

ART. 13. — Pentru obiectivele de investiții importante, conducerea ministerelor și celelalte organe care au în subordine organizații de proiectare vor numi șeful de proiect și colectivul de proiectanți, asigurînd stabilitatea lor, pentru a exista continuitate în activitatea de proiectare; aceștia vor răspunde de întreaga activitate de proiectare pînă la intrarea în producție și realizarea indicatorilor aprobați. Pentru aceste obiective ministerele constructorilor vor asigura stabilitatea conducerii șantierului, iar ministerele titulare vor numi și asigura stabilitatea cadrelor care răspund de realizarea lucrărilor de investiții.

ART. 14. — Ministerul Construcțiilor Industriale, celelalte ministere și organe centrale, comitetele executivă ale consiliilor populare județene și al municipiului București, care au în subordine organizații de construcții-montaj, vor organiza și îndruma activitatea acestora, în vederea folosirii optime a forțelor de muncă, utilajelor de construcții, materialelor, gospodăririi riguroase a tuturor mijloacelor de producție și a fondurilor bănești, scurtării duratei de executare, obținerii de lucrări de calitate și predării lucrărilor la termenele prevăzute în graficele de eşalonare a investițiilor.

ART. 15. — Organizația de construcții-montaj răspunde pentru:

a) organizarea, executarea și calitatea lucrărilor de construcții și montaj, cu respectarea prevederilor din documentație, prescripțiile tehnice și caletele de sarcini.

Alături de examinarea proiectelor de executare cit și pe parcursul executării, constructorul are dreptul și obligația, atunci cînd constată, să propună proiectantului îmbunătățirea sistemelor constructive, înălțarea soluțiilor neeconomice coase sau greșite;

b) respectarea ordinii de executare a obiectivelor și a termenelor prevăzute în contract, corespunzător graficelor de eşalonare a investițiilor;

c) executarea în termenele contractuale a tuturor lucrărilor de construcții-montaj, inclusiv a probelor mecanice și a rodajului mecanic, în scopul asigurării condițiilor de începere la termenele stabilite a probelor tehnologice și punerii în funcțiune;

d) organizarea rațională a executării, reducerea consumurilor specifice prin eliminarea riguroasă a risipei de materiale, buna gospodărire a acestora și folosirea rațională a forței de muncă și utilajelor de construcții; păstrarea și conservarea corespunzătoare a utilajelor tehnologice și materialelor pînă la predarea lucrărilor executate către beneficiari; folosirea procedurilor industriale, mecanizarea executării lucrărilor de construcții și ridicarea calificării personalului de executare în scopul creșterii productivității muncii;

e) folosirea judicioasă a fondurilor alocate pentru organizarea de șantier;

f) întocmirea documentelor de plată pe baza cărora se face decontarea lucrărilor de construcții-montaj;

g) începerea executării lucrărilor numai pe baza documentației tehnico-economice aprobate și respectarea celorlalte prevederi legale în vigoare cu privire la acestea;

h) organizarea elaborării, prin grupuri proprii de proiectare, a documentațiilor de executare a lucrărilor de construcții-montaj pentru unele obiecte sau părți de obiecte stabilite de acord cu beneficiarul și proiectantului. În acest scop, ministerele și celelalte organe care au în subordine organizații de executare vor primi și repartiza acestora indicatorii de plan corespunzători.

ART. 16. — Ministerele, celelalte organe centrale și locale, unitățile în subordine acestora, precum și organizațiile de proiectare, răspund de utilizarea cu prioritate și de extinderea elaborării și îmbunătățirea proiectelor și secțiunilor tip și refolosibile, în vederea asigurării cu documentație a șantierelor, creșterii gradului de prefabricare și ieftinirii costului proiectării.

Se interzice elaborarea de proiecte unicate la lucrările pentru care există proiecte și secțiuni tip.

ART. 17. — Comitetul de Stat al Planificării și Ministerul Finanțelor elaborează în comun avizul unic cu privire la necesitatea, oportunitatea și eficiența economică a investițiilor al căror indicatori tehnico-economici se aprobă de Consiliul de Miniștri și răspund pentru conținutul avizului și respectarea termenului de emitere a acestuia.

ART. 18. — Ministerul Finanțelor și băncile finanțatoare au următoarele îndatoriri și răspunde:

a) finanțează și creditează investițiile în cadrul prevederilor planului, al documentațiilor aprobate, urmărind realizarea planului de investiții, precum și respectarea destinației fondurilor alocate;

b) la investițiile din competența de aprobare a ministerelor și celorlalte organe centrale, băncile finanțatoare centrale vor aviza indicatorii de eficiență economică, înainte de aprobarea acestora;

c) la investițiile din competența de aprobare a comitetelor executivă ale consiliilor populare județene și al municipiului București, a centralelor industriale, combinate, întreprinderilor și altor unități economice și bugetare, unitățile băncilor finanțatoare avizează, înainte de aprobarea investiției, indicatorii de eficiență economică, urmărind încadrarea în indicatorii normai și îmbunătățirea activității economice a unității la care se va executa investiția respectivă;

d) verifică folosirea fondurilor de investiții, legalitatea prețurilor, tarifelor, economisirea cheltuielilor prevăzute în documentații și realitatea cheltuielilor prezentate spre decontare.

Băncile finanțatoare au dreptul să refuze decontarea cheltuielilor în cazurile cînd se încalcă dispozițiile legale;

e) băncile finanțatoare și unitățile subordonate acestora răspund pentru conținutul avizului dat, de termenul de emitere al acestuia și urmăresc modul cum se aplică măsurile stabilite în avize, în urma verificărilor făcute în unitățile de construcții;

f) divergențele între băncile finanțatoare și beneficiarii de investiții se rezolvă de organele ierarhice superioare.

ART. 19. — Întreprinderile furnizoare de materiale pentru construcții și montaj răspund pentru calitatea materialelor și pentru respectarea termenelor de livrare a acestora, stabilite în contractele încheiate cu organizațiile de construcții-montaj sau cu beneficiarii, în concordanță cu termenele de punere în funcțiune.

ART. 20. — Furnizorul de utilaje, echipamente și instalații complexe din țară răspunde pentru calitatea și evaluarea acestora și pentru livrarea la termenele contractuale stabilite în concordanță cu prevederile din graficul de eşalonare a investiției, precum și pentru

funcționarea lor la parametrii prevăzuți în contract și în caietele de sarcini. La cererea beneficiarilor furnizorii de utilaje vor acorda, pe bază de contract, asistență tehnică.

ART. 21. — Ministerul Comerțului Exterior, ministerele economice, centralele și întreprinderile importatoare de licențe, procedee tehnologice, instalații complexe, utilaje, materiale, documentații și echipamente, răspund pentru:

a) contractarea acestora la termenele puse de acord cu beneficiarul, proiectantului și constructorului investiției, astfel încît la introducerea lucrărilor în planul anual să fie asigurată livrarea la termenele corelate cu cele prevăzute în graficele de eşalonare a investiției și cu termenele de punere în funcțiune;

b) asigurarea livrării la termenele prevăzute în contractele încheiate cu furnizorii externi;

c) obținerea unor prețuri, garanții și clauze contractuale cit mai avantajoase; urmărirea respectării acestor clauze de către furnizorii externi, precum și recuperarea eventualelor daune;

d) nivelul tehnic al utilajelor;

e) organizarea recepției utilajelor pe principalele faze de fabricație și la livrare, conform condițiilor stabilite prin contracte.

Pentru îndatoririle de la literele c, d și e răspunderea este solidară cu beneficiarul investiției.

Obligațiile concrete ce revin întreprinderilor de comerț exterior importatoare de instalații complexe, utilaje, echipamente, materiale și documentații vor fi înscrise în contracte economice încheiate cu beneficiarii de investiții respective.

ART. 22. — Organele centrale și locale care pe parcursul elaborării documentațiilor, tehnico-economice pentru investiții emit acorduri prealabile, conform reglementărilor în vigoare, precum și organele interesate în realizarea sau exploatarea noilor capacități sau pentru care decurg sarcini și servicii în legătură cu realizarea investițiilor respective, răspund pentru respectarea termenului de emitere a acordurilor și de conținutul acestora și de respectarea obligațiilor ce le revin.

ART. 23. — Ministerele, celelalte organe centrale și comitetele executivă ale consiliilor populare, precum și centralele industriale, combinate, întreprinderile și celelalte unități economice și bugetare care solicită o producție, o prestație sau o lucrare la care renunță ulterior, total sau parțial, și pentru care s-au cheltuit fonduri de investiții, răspund pentru neutilizarea capacităților și cheltuirea fondurilor respective.

De asemenea, beneficiarii de investiții care vor achiziționa din țară sau import utilaje, instalații și aparate care nu sînt necesare pentru realizarea obiectivului de investiții pentru care au fost achiziționate, răspund solidar cu proiectantul pentru cheltuirea fondurilor de investiții și valutar respective.

ART. 24. — Ministerul Construcțiilor Industriale, în colaborare cu Consiliul Național al Cercetării Științifice, răspunde de coordonarea activității de cercetare în ramura construcției și asigură, prin unități proprii, cercetările în problemele care privesc întreaga ramură a construcțiilor. Ministerul Construcțiilor Industriale și Comitetul de Stat pentru Economie și Administrație Locală, împreună cu ministerele producătoare de materiale pentru construcții, elaborează normative și directive în vederea reducerii normelor de consum și introducerii de materiale noi, eficiente, la lucrările industriale și respectiv locuințe și socio-culturale.

Ministerele și celelalte organe centrale, care au în subordine unități de execuție, răspund de organizarea și efectuarea cercetărilor aplicative în construcții specifice sectorului.

ART. 25. — Beneficiarii de investiții răspund pentru organizarea în bune condițiuni și efectuarea la timp a recepției capacităților și obiectivelor de investiții.

ART. 26. — Recepția obiectivelor de investiții privind lucrările de construcții-montaj, punerea în

funcțiune și realizarea indicatorilor tehnico-economici se efectuează de comisia de recepție numită de Consiliul de Miniștri pentru investițiile al căror indicatori sînt aprobați de Consiliul de Miniștri; de către comitetele ministerelor, comitetele executive ale consiliilor populare, consiliile de administrație ale centralelor și comitetele de direcție ale întreprinderilor, potrivit competențelor de aprobare a investiției supuse recepției. În componența comisiilor de recepție vor fi cuprinși, după caz, și oameni de știință, profesori universitari și alte cadre de specialitate.

Pentru cele mai importante investiții președintele comisiei de recepție va fi adjunctul ministrului sau alte cadre cu funcții de conducere din minister.

ART. 27. — Comisiile numite efectuează recepția investițiilor după cum urmează:

a) recepția lucrărilor de construcții-montaj pe parcurs, la terminarea acestora și după expirarea perioadei de garanție, urmărind respectarea condițiilor prevăzute în documentația aprobată și prescripțiile tehnice;

b) recepția punerii în funcțiune a capacităților de producție la terminarea probelor tehnologice, verificînd existența condițiilor pentru exploatarea normală la întreaga capacitate a instalațiilor și utilajelor astfel încît să se asigure calitatea produselor conform proiectului, ceilalți indicatori aprobați, precum și alte condiții prevăzute prin actele normative în vigoare;

c) recepția definitivă a obiectivului de investiții după realizarea parametrilor aprobați.

Procesul-verbal de recepție definitivă va fi supus aprobării aceluiași organe care au aprobat constituirea comisiilor de recepție.

Comisiile de recepție răspund pentru efectuarea în termen a recepției și de calitatea acesteia.

ART. 28. — Conducătorii ministerelor, celelalte organe centrale și locale, precum și conducătorii unităților în subordine acestora, vor stabili — potrivit competențelor pe care le au — îndatoririle concrete ale colectivelor și persoanelor care concure la realizarea fiecărui obiectiv de investiții, precum și termenele de îndeplinire a acestora.

De realizarea obiectivelor de importanță deosebită vor răspunde nemijlocit miniștrii, conducătorii celorlalte organe centrale și locale, titularii de investiții sau adjuncții acestora.

ART. 29. — Încălcarea îndatoririlor prevăzute în prezenta lege atrage după sine răspunderea disciplinară, materială, civilă, administrativă sau penală a salariaților din cauza cărora s-a produs prejudiciul. În cazul cînd fapta atrage răspunderea penală, sînt aplicabile, după caz, prevederile art. 248 sau 249 din codul penal, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

ART. 30. — Cînd prin încălcarea îndatoririlor prevăzute în prezenta lege s-a produs o tulburare însemnată a bunului mers al unei organizații din cele prevăzute în art. 145 din codul penal, acțiunea penală se pune în mișcare la sesizarea organelor sau organizației în care s-a produs această tulburare.

ART. 31. — Prin hotărîre a Consiliului de Miniștri se vor stabili faptele care constituie contravenții la prevederile prezentei legi, precum și sancțiunile corespunzătoare.

ART. 32. — În vederea creșterii eficienței investițiilor, reducerii costului acestora, realizării de indicatori tehnico-economici superiori celor aprobați, scurtării termenelor de realizare a lor și de punere în funcțiune a investițiilor, prin hotărîre ale Consiliului de Miniștri se vor stabili condițiile și criteriile de stimulare și cointerese a factorilor care concure la realizarea investițiilor.

ART. 33. — Consiliul de Miniștri va lua măsurile necesare ca în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, actele normative în vigoare în domeniul investițiilor și construcțiilor să fie puse în concordanță cu prevederile acestei legi.

Lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale

LEGEA CONTRACTELOR ECONOMICE

Cuvîntul de închidere a sesiunii rostit de tovarășul Ștefan Voitec

ART. 1. — Potrivit obiectivelor fundamentale și sarcinilor actuale ale dezvoltării economiei naționale, vor fi perfecționate raporturile contractuale dintre organizațiile socialiste, se va întări disciplina contractuală și va sporii răspunderea pentru respectarea cu strictețe a obligațiilor asumate.

Așezarea pe baze superioare a contractelor economice trebuie să crească condițiile pentru desfășurarea activității de producție în strînsă legătură cu nevoile economiei naționale, să asigure realizarea cantitativă, calitativă și la termenele stabilite a sarcinilor de producție, creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost, sporirea eficienței economice în toate sectoarele.

ART. 2. — Contractul economic este un instrument de planificare care servește la fundamentarea planurilor anuale pe baza prevederilor cuprinse în planul cincinal sau de perspectivă; el servește totodată la concretizarea desfășurării relațiilor economice dintre organizațiile socialiste cu privire la furnizarea de produse, executarea de lucrări și prestarea de servicii, în scopul îndeplinirii integrale a obligațiilor rezultate din planul de dezvoltare a economiei naționale.

ART. 3. — Pentru asigurarea condițiilor de realizare a sarcinilor de plan, organizațiile socialiste vor încheia contracte economice înainte de începerea perioadei de plan, în funcție de specificul producției. Pentru materiile prime de bază, precum și pentru mașini, instalații și utilaje a căror fabricație necesită o durată mai îndelungată de pregătire tehnică și organizatorică, contractele economice trebuie să fie încheiate cu minimum 6 luni înainte de începerea perioadei de plan.

Pentru produsele sezoniere ori cu ciclu scurt de fabricație, organizațiile socialiste vor stabili în contracte termenele la care vor prezenta specificitățile și detaliile pentru aceste produse.

În relațiile economice, organizațiile socialiste folosesc contracte scrise. Comanda urmată de acceptare sau executare înseamnă contract încheiat.

ART. 4. — Furnizorii au obligația de a-și asigura portofoliul de comenzi care să permită folosirea integrală și cu maximum de eficiență a capacităților de producție. Ei au obligația de a încheia contracte pentru orice produs pe care îl fabrică sau îl pot asimila în termenul cerut; la încheierea contractului se va acorda prioritatea acelor comenzi care asigură îndeplinirea sarcinilor din planul anual.

Organizațiile socialiste vor pune în fabricație numai produse care au asigurată desfacerea prin contracte economice.

Organizațiile socialiste, în cursul executării planului, vor putea introduce în fabricație produse peste cele prevăzute inițial, numai în condițiile cînd au desfacerea asigurată prin contracte sau cînd desfacerea este asigurată prin rețeaua proprie.

ART. 5. — Contractele economice se încheie de unități economice cu statut de centrală, de unități cu gestiune economică proprie, precum și de alte organizații cu personalitate juridică, potrivit competențelor legale.

La încheierea contractelor economice se va ține seama de volumul și caracteristicile tehnico-economice ale producției prevăzute în planul de perspectivă, de asigurarea folosirii maxime a capacităților de producție; la dimensionarea necesarului de materii prime și materiale se vor avea în vedere normativele și normele de consum stabilite, fundamentate din punct de vedere tehnico-economic.

ART. 6. — Pentru a da contractului economic un conținut care să reflecte necesitățile dezvoltării economiei naționale, cerințele producției, ale consumatorilor și posibilitățile de valorificare completă a potențialului tehnico-productiv al furnizorilor, pentru a face din acesta un instrument eficient de ridicare continuă a calității produselor, părțile contractante sînt obligate:

a) să prezinte și să cunoască felul produselor care formează obiectul contractului, să organizeze și să participe la tirajul și expozitiile de produse, să întocmească cataloage, albume și prospecte;

b) să se întîlnească și să discute condițiile de calitate, adaptările și îmbunătățirile constructive și tehnologice, ce trebuie aduse produselor, modalitățile de efectuare a recepției, formele de asistență tehnică, regimul de garanții, calitățile și termenele de livrare, să stabilească toate clauzele contractuale.

ART. 7. — Pentru utilaje tehnologice și instalații complexe

părțile sînt obligate să stabilească prin contract termenele de predare a documentației tehnice complete pentru întregul obiectiv sau pe ansamblu și subansamblu ce se pot executa independent, precum și termenele de livrare a utilajelor sau instalațiilor, calculate de la predarea documentației. Beneficiarul răspunde de calitatea documentației tehnice predate furnizorului.

ART. 8. — Contractele economice pot fi de lungă durată, anuale sau pentru perioade mai scurte, potrivit cu acordul părților și prevederile planului de stat.

Se vor încheia contracte economice de lungă durată îndeosebi la produsele pentru care s-au format relații de continuitate între furnizori și beneficiari, precum și pentru cele cu un ciclu lung de fabricație. Aceste contracte vor putea fi actualizate de comun acord de către părți, în funcție de modificările intervenite în cursul desfășurării planurilor anuale sau de cerințele noi impuse de progresul tehnic.

ART. 9. — Pentru produsele complexe ce se realizează de două sau mai multe organizații socialiste, se vor încheia contracte de cooperare între furnizorul principal care livrează produsul complex și fiecare dintre organizațiile colaboratoare care furnizează piese și subansamblu sau execută prelucrări necesare în procesul tehnologic al produsului complex.

Conținutul contractelor de cooperare trebuie să fie în concordanță cu clauzele principale din contractul intervenit între furnizorul principal și beneficiarul produsului complex.

ART. 10. — Contractele economice se încheie prin acordul de voință al părților constat în scris. Neînțelegerile ce se pot ivi cu prilejul încheierii contractelor se vor rezolva de:

a) unitățile economice cu statut de centrală, atunci cînd întreprinderile aparțin aceleiași unități;

b) ministerul tutelar, în cazul în care întreprinderile fac parte din unitățile economice cu sau fără statut de centrală aparținînd aceluiași minister; comitetul executiv al consiliului popular județean și al municipiului București, pentru unitățile de interes local din subordinea lor;

c) ministerele interesate, atunci cînd unitățile economice cu sau fără statut de centrală aparțin de ministere diferite; comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, în cazurile de interes local subordonate unor comitete executive diferite.

Unitățile economice, ministerele și comitetele executive ale consiliilor populare vor soluționa neînțelegerile precontractuale în termen de 10 zile, cînd unitățile sînt în aceeași localitate, și în 15 zile, cînd părțile sînt în localități diferite.

Pentru probleme ce privesc indicatorii de plan sau pentru obiective de importanță deosebită, cînd ministerele, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București nu cad de acord între ele, se vor adresa Consiliului de Miniștri.

ART. 11. — Contractele economice nu pot cuprinde clauze contrare legii. Clauzele prin care se încalcă prevederile legale sînt nule, urmînd a fi înlocuite cu prevederi corespunzătoare legii.

Contractul va fi în întregime nul numai dacă înlocuirea clauzei nule nu va fi posibilă.

ART. 12. — Părțile trebuie să execute în natură și întocmai obligațiile asumate prin contracte economice.

Modificarea sau denunțarea unilaterală a contractului economic este interzisă.

Dacă părțile, de comun acord, stabilesc modificări în prevederile contractelor încheiate, partea care a solicitat modificarea suportă consecințele ce decurg din aceasta.

În cazurile în care furnizorul acceptă, la cererea beneficiarului, încheierea contractului, acesta din urmă este obligat să suporte toate cheltuielile efectuate de producător pînă la data sistării contractului.

ART. 13. — Produsele contractate se vor livra numai pe bază de recepție cantitativă și calitativă. Modalitățile de recepție vor fi stabilite de comun acord în contracte, cu respectarea prevederilor legale.

ART. 14. — Beneficiarul are dreptul să controleze pe parcursul executării produsului contractat, modul în care furnizorul îndeplinește clauzele convenite cu privire la calitate.

Pentru utilaje tehnologice, instalații și alte produse de complexitate tehnică ridicată, recepția beneficiarului este obligatorie, el putînd face recepția și pe faze de producție.

Se interzice livrarea produselor care nu corespund prevederilor calitative stabilite în contractele economice.

În perioada de garanție, care obligatoriu va fi prevăzută în contract, furnizorul răspunde pentru calitatea produselor, iar după expirarea acesteia, pentru vicii ascunse, în condițiile legii.

Recepționarea și acceptarea de către beneficiar a produselor ce nu corespund calității prevăzute prin contract atrage răspunderea și asupra sa, urmînd a suporta și el recuperarea pagubelor aduse avutului obște.

ART. 15. — Produsele trec în proprietatea sau administrarea directă a organizației beneficiare, după caz:

a) pe data predării produselor către organizația beneficiară;

b) pe data predării produselor către organizația de transport, în cazul în care expedierea produselor este în sarcina organizației furnizoare.

Întreprinderile de transport au obligația de a asigura transportul produselor în bune condiții. În caz de daune, vor fi răspunzătoare pentru prejudiciul cauzat;

c) pe data trecerii produselor în custodia organizației furnizoare, cu acordul organizației beneficiare și în condițiile legii.

Pe data trecerii produselor în proprietatea sau administrarea directă a organizației beneficiare trec și riscurile asupra sa.

ART. 16. — În contractele economice se înscriu prețurile și tarifele în vigoare aprobate de organele în drept; pentru produsele pentru care nu sînt prețuri stabilite, părțile vor conveni prețurile și tarifele în limitele competenței lor.

ART. 17. — Furnizorul este de drept în întîrziere, dacă nu își execută obligațiile la termenele stabilite prin contract.

Beneficiarul răspunde de neexecutarea contractului, dacă nu-și respectă obligațiile de a căror îndeplinire depinde executarea contractului.

ART. 18. — Produsele contractate se pot livra cu anticipație, numai cu acordul părților.

Executarea și livrarea cu întîrziere a produselor de către furnizor, poate fi efectuată numai cu acordul prealabil al beneficiarului.

În cazul cînd furnizorul nu respectă termenul de livrare prevăzut în contract, beneficiarul este în drept de a renunța la primirea produselor, dacă datorită întîrzierii livrării este în imposibilitate de a le mai folosi.

În cazurile prevăzute de alineatele 2 și 3, beneficiarul nu pierde dreptul de a cere furnizorului plata penalităților de întîrziere sau de neexecutare și a despăgubirii pentru repararea integrală a prejudiciului ce i-a fost cauzat.

ART. 19. — Dacă după încheierea contractului se constată ivirea unor cauze, altele decît forța majoră, care ar pune una din părți în imposibilitate de a-l executa, organul cărui partea este subordonată are obligația să ia măsurile necesare pentru a se asigura executarea contractului.

ART. 20. — Organizația socialistă care nu-și execută obligațiile privind executarea produselor contractului, ori le execută necorespunzător, datorîndu-se celelalte părți penalități, precum și despăgubiri în vederea reparării prejudiciului cauzat din culpa sa, în măsura în care acesta nu a fost acoperit în întregime prin plata penalităților prevăzute în contract.

Despăgubirea pentru prejudiciul cauzat prin neexecutarea în natură a obligației contractuale privește atât paguba efectiv suferită, cît și beneficiul nerealizat.

Limita minimă a penalităților menționate la alineatul 1 și cuantumul acestora se vor stabili prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

ART. 21. — Pentru prejudiciul cauzat organizațiilor socialiste prin plata de amenzi contravenționale, penalități sau despăgubiri ca urmare a nerespectării disciplinei contractuale, angajații acestora vor răspunde, material sau disciplinar, potrivit cu culpa fiecăruia.

În cazul în care încălcarea disciplinei contractuale de către organizațiile socialiste este datorată faptelor unor angajați, cauzîndu-se astfel prejudicii însemnate avutului obștesc, angajații vor răspunde în condițiile articolului 248 sau 249 din codul penal, după caz, dacă fapta lor nu intrînește elementele unei infracțiuni mai grave.

ART. 22. — Organizația socialistă a cărei obligație contractuală nu poate fi executată din cauză de forță majoră este apărută de răspundere, revenindu-i însă obligația ca, în termen de 5 zile de la apariția acestei cauze, să aducă la

cunoștința celeilalte părți imposibilitatea de executare survenită, comunicîndu-i în 15 zile actele doveditoare.

ART. 23. — Întreprinderile producătoare pentru export sînt obligate să-și asigure fie direct, fie prin intermediul întreprinderilor de comerț exterior, contracte și comenzi pentru producția destinată exportului.

Pentru produsele ce se aduc din import, întreprinderile, unitățile cu statut de centrală, ministerele și întreprinderile de comerț exterior sînt obligate să asigure contractarea din timp și livrarea la termen a acestora.

ART. 24. — Neîndeplinirea de către organele în subordinea cărora se află părțile contractante a obligațiilor cu privire la organizarea și îndrumarea încheierii contractelor economice, precum și a celor referitoare la rezolvarea neînțelegerilor precontractuale, constituie contravenție și se sancționează în condițiile ce se vor stabili prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

De asemenea, constituie contravenție și se sancționează, conform alineatului precedent, nerespectarea prevederilor art. 4 alineatele 1, 2 și 3.

ART. 25. — Ministerele, celelalte organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, precum și alte organizații vor elabora pînă la 1 martie 1970 contracte tip adaptate specificului domeniilor lor de activitate, pe care le vor supune aprobării Consiliului de Miniștri.

ART. 26. — Prevederile prezentei legi se aplică în mod corespunzător contractelor economice privind executarea de lucrări și prestarea de servicii, dacă legea nu dispune altfel.

ART. 27. — Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile codului civil, în măsura în care acestea nu sînt potrivnice legii de față sau naturii raporturilor dintre organizațiile socialiste.

ART. 28. — Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 martie 1970 și se aplică contractelor ce se vor încheia de la intrarea în vigoare a legii.

ART. 29. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă prevederile art. 1—8 inclusiv și ale art. 27 și 29 din Decretul nr. 265/1949 privind obligativitatea contractelor scrise și reglementările plăților între întreprinderi și organizații economice, prevederile art. 6 alineatele 2 și 3, art. 8 pct. 2, art. pct. 1 și alineatul final, art. 10 pct. 3 și art. 12 din Legea nr. 5/1954, pentru organizarea și funcționarea Arbitrajului de Stat, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare prezentei reglementări.

(Urmare din pag. 1-a)

TUDOR DRAGANU, președintele Comisiei de validare, a prezentat raportul Comisiei. În temeiul articolului 11 din Regulamentul de funcționare a Marii Adunări Naționale — a arătat vorbitorul, Comisia de validare a Marii Adunări Naționale a examinat documentele pe baza cărora, în urma alegerii ce a avut loc la 21 decembrie 1969 în Circumscripția electorală nr. 11 „Parcul Libertății” din municipiul București, Sectorul 5, a fost declarat ales deputat în Marea Adunare Națională tovarășul **DUMITRU JOITA**, candidat propus de Frontul Unității Socialiste. Raportorul a arătat că, întrucît alegerea s-a desfășurat cu respectarea tuturor dispozițiilor legale în vigoare privitoare la alegerea deputaților în Marea Adunare Națională, Comisia de validare a Marii Adunări Naționale, în unanimitate, propune validarea alegerii deputatului **DUMITRU JOITA**.

Trecîndu-se la vot, Marea Adunare Națională a validat în unanimitate mandatul deputatului **DUMITRU JOITA** ales în Circumscripția electorală nr. 11 din municipiul București.

În continuarea ordinii de zi, deputatul **ILIE VERDET**, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a prezentat expunerea la proiectul Legii contractelor economice. Raportul Comisiei juridice și al altor comisi ale Marii Adunări Naționale, care au analizat acest proiect de lege, a fost expus de deputatul **TRAIAN IONASCU**, președintele Comisiei juridice.

Trecîndu-se la dezbaterile generale a acestui proiect de lege, au luat cuvîntul deputații:

Stimate tovarășe și stimați tovarăși deputați,

Ordinea de zi fiind epuizată, lucrările sesiunii au sîrșit, după o activitate laborioasă, deosebit de rodnică, desfășurată în cuprinsul a peste 40 de zile, în ședințe plene și în comisiile permanente ale Marii Adunări Naționale.

Lucrările acestei sesiuni au exprimat, în mod convingător, exigența, dinamismul și avîntul creator pe care l-a imprimat, în toate sectoarele vieții noastre publice, istoricul Congres al X-lea al Partidului Comunist Român. În egală măsură, ele au reliefat înaltă responsabilitate și temeinicia cu care forul suprem al puterii de stat, împlinindu-și atribuțiile constituționale, dezvoltă și își îmbunătățește activitatea legislativă, exercită tot mai activ rolul ce-i revine în asigurarea înaltării neîncetate a națiunii noastre, pe drumul socialismului.

Într-o atmosferă de lucru, atît în cadrul comisiilor permanente cît și în plenum Marii Adunări Naționale, au fost examinate, dezbătute și adoptate numeroase legi de mare însemnătate, menite să contribuie la progresul economic și social-cultural, la făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Relevăm, în primul rînd, adoptarea, după o temeinică și aprofundată examinare și dezbateri, a Legii Planului de Stat al economiei naționale și Legii Buge-tului de Stat pe anul 1970, ale căror prevederi corespund pe deplin liniilor directoare ale politicii partidului și statului nostru, posibilităților și nevoilor economiei naționale, obiectivelor stabilite de partid în vederea dezvoltării în ritm susținut a producției materiale, a științei, învățămîntului și culturii, ridicării necontenit a nivelului de viață, material și spiritual al tuturor celor ce muncesc de la orașe și sate. Sarcinile cuprinse în planul de stat, pentru anul, în al cărui prag ne aflăm — pe deplin realizabile — cer eforturi și preocupări susținute. Așa cum a arătat tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, la recenta plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, în larg cuprînzătoare și luminoasă sa expunere, al cărui ecou profund și înalțător s-a simțit în întreaga țară, precum și de-a lungul lucrărilor sesiunii noastre: „Prin îndeplinirea prevederilor planului pe 1970 se asigură baza materială pentru viitorul cincinal, pen-

tru împlinirea obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea al partidului”.

Se cuvine subliniat că de o importanță deosebită pentru adîncirea procesului de perfecționare a conducerii economiei naționale, corespunzător sarcinilor și obiectivelor sale fundamentale, este adoptarea Legii contractelor economice și a Legii privind organizarea, planificarea și executarea investițiilor. Ele așază pe o bază superioară reglementarea relațiilor economice între organizațiile socialiste și statuează responsabilitățile unităților economice și a organelor de stat în folosirea cît mai judicioasă a fondurilor de investiții, realizarea, la timp, a amplului program prevăzut pentru anii următori, în acest sector de bază al economiei noastre socialiste.

Legea privind organizarea și funcționarea Consiliului de Miniștri, prin care se creează cadrul legal corespunzător pentru întărirea continuă a rolului organului suprem al administrației de stat și Legea privind conducerea ministerelor și a celorlalte organe centrale ale administrației, pe baza principiului conducerii colective, marchează, în spiritul unei înalte răspunderi și exigențe, asigurarea unei eficiențe sporite a activității organelor centrale de stat.

Corespunzător cerințelor actuale de îmbunătățire a muncii de cercetare în domeniul științei, pentru ca ea să devină cu adevărat o forță de producție, s-a adoptat legea privind organizarea activității de cercetare științifică.

Un viu interes a suscitat Raportul Comisiei speciale instituită de Marea Adunare Națională pentru verificarea dotării cu aparatură a unităților sanitare și a repartițiilor cadrelor medicale pe teritoriul țării. Activitatea desfășurată de comisie, precum concluziile și propunerile aprobate, constituie, fără tăgădă, o contribuție valoroasă la îmbunătățirea muncii într-un domeniu de însemnătate deosebită al vieții poporului nostru.

Desigur, că astfel de comisi ale Marii Adunări Naționale și-ar putea aduce efectiv contribuția și pe alte tărîmuri de activitate.

Celelalte legi și hotărîri care au făcut, de asemenea, obiectul lucrărilor sesiunii, constituie temeluri de seamă ale perfecționării cadru-

lui legislativ al activității sociale și de stat.

Așa cum prevăd normele constituționale, au fost examinate și adoptate proiectele de legi pentru aprobarea decretelor emise de Consiliul de Stat între sesiunile Marii Adunări Naționale. Printre acestea, o însemnătate, pe drept cuvînt subliniată în cursul dezbaterilor, o prezintă decretul privind reorganizarea și funcționarea ministerelor și a celorlalte organe centrale de stat.

Biroul Marii Adunări Naționale ține să releve aportul competent și valoros pe care, în cadrul sesiunilor și între sesiuni, l-au adus comisiile permanente, în urma în-bunătățirilor, în ce privește rolul și activitatea lor, statimicte la începutul actualii legislaturi, aport eficient, atît în definitivarea proiectelor de legi cît și a proiectelor de decret, examinate temeinic și pe larg, cu participarea activă a unui număr tot mai mare de deputați.

Stimate tovarășe și stimați tovarăși,

Este îndatorirea noastră, a tuturor, ca o dată cu munca de zi cu zi, ce revine fiecăruia în vastul proces al construcției socialiste, să facem cunoscut, pe larg, în circumscripțiile electorale, politica internă și externă a partidului și statului nostru, adinea importantă a operei legislative a forului suprem al țării; să acordăm toată atenția problemelor de interes obștesc; să fim receptivi la cuvîntul oamenilor muncii; să fim cît mai mult în mijlocul celor care ne-au învrednicit cu încrederea lor, prin mandatul de înaltă răspundere de a-i reprezenta în Marea Sfat al României Socialiste.

Stimate tovarășe și stimați tovarăși deputați,

Ne aflăm în preziua celei de-a 22-a aniversări a Republicii noastre și în prag de An Nou. Vă rog să-mi fie îngăduit ca, în numele Biroului Marii Adunări Naționale, să vă adresez calde felicitări, urări de fericire personală și de noi succese. În activitatea dvs. neobosită, dăruită făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate în patria noastră. La mulți ani!

Declară încheiata sesiunea a III-a a celei de-a VI-a legislaturi a Marii Adunări Naționale.

mitetului executiv al Consiliului popular județean, **MATEI GHIGIU**, ministrul construcțiilor industriale, și **GHEORGHE COCOS**, șeful șantierului hidrocentral de pe Lotru.

După discuția pe articole, în cursul căreia mai mulți deputați au făcut intervenții pentru îmbunătățirea unor prevederi și formulări ale proiectului de lege, Marea Adunare Națională a adoptat cu amendamentele propuse și aprobate de deputați, prin vot secret cu bile, Legea cu privire la organizarea, planificarea și executarea investițiilor.

La următorul punct de pe ordinea de zi, ministrul sănătății, **DAN ENACHESCU**, a prezentat expunerea la proiectul de lege privind regimul produselor și al substanțelor stupefian-te, iar deputatul **GHEORGHE VASILICHI**, președintele Comisiei permanente pentru sănătate, muncă și prevederi sociale, a expus raportul acestei comisii și al Comisiei juridice la proiectul de lege.

În cadrul discuției pe articole a acestui proiect de lege au fost făcute, de asemenea, unele propuneri de amendamente. Cu amendamentele propuse și aprobate de deputați, Marea Adunare Națională a adoptat, prin vot secret cu bile, Legea privind regimul produselor și al substanțelor stupefian-te.

Trecîndu-se la ultimul punct de pe ordinea de zi, președintele Marii Adunări Naționale, **ȘTEFAN VOITEC**, a arătat că, avîndu-se în vedere faptul că, prin Rezoluția Congresului al X-lea al P.C.R. și prin hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.R. din 10—13 decembrie 1969, s-a sta-

bilit să se acționeze pentru perfecționarea în continuare a planificării și conducerii economiei naționale, Consiliul de Miniștri a propus un proiect de lege pentru prelungirea aplicării Legii nr. 22/1967 privind unele măsuri de perfecționare a conducerii și planificării economiei naționale. Proiectul de lege a fost avizat favorabil de Comisia juridică a M.A.N.

Biroul Marii Adunări Naționale a propus ca proiectul de lege să fie supus aprobării deputaților prin vot deschis. Marea Adunare Națională a adoptat LEGEA PENTRU PRELUNGIREA APLICĂRII LEGII NR. 22/1967 PRIVIND UNELE MĂSURI DE PERFECȚIONARE A CONDUCERII ȘI PLANIFICĂRII ECONOMIEI NAȚIONALE.

ARTICOL UNIC. — SE PRELUNGESTE APLICAREA LEGII NR. 22/1967 PRIVIND UNELE MĂSURI DE PERFECȚIONARE A CONDUCERII ȘI PLANIFICĂRII ECONOMIEI NAȚIONALE, PÎNĂ LA 31 DECEMBRIE 1970, DATA PÎNĂ LA CARE SE VOR PREZENTA MARIU ADUNĂRI NAȚIONALE PROIECTELE DE LEGI NECESARE PERFECȚIONĂRII ÎN CONTINUAREA A CONDUCERII ȘI PLANIFICĂRII ECONOMIEI NAȚIONALE.

Seara, o dată cu încheierea acestei ultime ședințe plene, lucrările celei de-a treia sesiuni a celei de-a șasea legislaturi a Marii Adunări Naționale au luat sfîrșit.

Cuvîntul de închidere a lucrărilor sesiunii a fost rostit de tovarășul **ȘTEFAN VOITEC**, președintele Marii Adunări Naționale.

LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

Expunerea la proiectul legii contractelor economice prezentată de tovarășul Ilie Verdet

(Urmare din pag. 1-a)

țiriere în funcțiune a unor obiective.

În același timp, este evidentă legătura nemijlocită care există între caracterul formal al actualului sistem contractual și insuficiența preocupare a unităților de producție pentru încercarea integrală a capacităților, reducerea consumurilor specifice și justa dimensionare a stocurilor. În loc să se preocupe de obținerea de comenzi, de găsirea de posibilități de cooperare, unitățile de producție își irosesc energia pentru a obține decizii și repartiții. De asemenea, insuficiența certitudinii în ceea ce privește aprovizionarea tehnică materială stă la baza tendinței de suprașeurare și, pornind de aici, de dimensionare nerezonală a stocurilor și de folosire nerezonală a materialelor prime.

Iată, tovarăși, numai cîteva din motivele pentru care, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în concluziile la recenta Plenară a Comitetului Central, perfecționarea relațiilor contractuale nu se putea limita la unele amendamente nesemnificative ale reglementărilor legale în vigoare.

Era necesară, și acest lucru este făcut de proiectul de lege care vă este supus spre dezbateră și aprobare, o abordare principial nouă, care să asigure transformarea contractului într-o pirghie puternică a unei aprovizionări tehnico-materiale normale, într-un mijloc de întărire a disciplinei în îndeplinirea planului și a tuturor angajamentelor asumate.

Această întărire a rolului contractului rezultă din prevederile referitoare la raportul dintre plan și contract, la modalitățile de încheiere, la forma și conținutul contractelor, la sancțiunile prevăzute în cazul nerespectării lor.

Locul contractului în sistemul de conducere planificată a economiei naționale este definit în spiritul programului de perfecționare a vieții economice elaborat de Conferința Națională a partidului. După cum este cunoscut, Conferința Națională a subliniat necesitatea ca, în munca de planificare, accentul principal să cadă pe unitățile economice, pe activitatea de elaborare a propunerilor de plan de către întreprinderi și centrale, nuclele de bază ale economiei naționale, care cunosc cel mai bine potențialul și rezervele de care dispun, posibilitățile de creștere în ritm susținut a producției de bunuri materiale. De asemenea, s-a arătat că elaborarea planurilor trebuie să se facă de jos în sus, asigurându-se împlinirea strînsă a studiilor și propunerilor unităților economice cu acelea ale organelor centrale de conducere, care au viziunea de ansamblu a economiei naționale.

Pornind de la această concepție, proiectul de lege definește contractul economic ca un instrument de planificare. El servește la fundamentarea planurilor anuale pe baza prevederilor cuprinse în planul cincinal, și, totodată, la reglementarea în detaliu a schimbului de activități între organizațiile socialiste în vederea îndeplinirii integrale a obligațiilor decurgând din planul de dezvoltare a economiei naționale. Conducerea pe bază de plan rămîne caracteristică fundamentală, determinată de dezvoltarea economiei noastre socialiste. În același timp, noua reglementare deplasează în centrul și întreprinderi importante atribuții și răspunderi în scopul de a se crea condiții cât mai bune pentru ca întregă activitate de producție să se desfășoare în strînsă legătură cu nevoile economiei naționale, asigurându-se realizarea cantitativă, calitativă și la termenele stabilite a sarcinilor de producție, creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost.

O trăsătură esențială a noilor reglementări, aflate în dezbateră, o constituie faptul că nu un organ administrativ superior, ci părțile contractante sînt acelea care stabilesc ce anume trebuie să cuprindă contractul. Acesta nu mai reprezintă transcrierea, negociată formal prin corespondență, a unor sarcini primite „de sus”, ci rezultatul unor negocieri reale și benefice între furnizor și beneficiar pe toate, dar absolut toate problemele decurgând din obiectul tranzacției — condițiile de calitate, adaptările și îmbunătățirile constructive și tehnologice ce trebuie să fie aduse produselor, modalitățile de efectuare a recepției, formele de asistență tehnică, regimul de garanție, calitatea și termenul de livrare și altele. Acestul pus pe discuții directe în perioada precontractuală va duce la înscrierea în contracte a unor prevederi care să satisfacă într-o măsură mult mai mare atât pe beneficiar, cât și pe producător și va elimina acel dialog steril și interminabil care în multe cazuri se

desfășoară între părți în faza de executare a contractelor.

Potrivit proiectului de lege, contractele trebuie să canalizeze activitatea organizațiilor socialiste în direcția îndeplinirii sarcinilor prevăzute în planul de stat și, în același timp, să asigure folosirea maximă a capacităților de producție, precum și dimensionarea necesarului de materii prime și materiale în raport cu normative și norme de consum fundamentate și din punct de vedere tehnico-economic. Astfel, organizațiile socialiste sînt obligate ca, la încheierea contractului să acorde prioritate comenzilor care asigură îndeplinirea sarcinilor din planul anual. Ele trebuie să-și asigure comenzile necesare și să pună în fabricație numai produse care au asigurată desfacerea prin contracte economice. Aceste prevederi vor stimula preocupările în ceea ce privește gospodărirea cât mai rațională a fondurilor de producție și vor permite concretizarea sarcinilor de plan în așa fel încît să existe o mai bună concordanță între producție și nevoile economiei naționale. Aplicarea lor va contribui la schimbarea viziunii înguste a unor conducători de unități, care se interesau numai de realizarea cantitativă a sarcinilor de plan și nu și de desfacerea producției lor. Este un adevăr ce nu are nevoie de demonstrație că producția nu poate să fie un scop în sine. Ea reprezintă un spor real de avuție și de venit numai atunci cînd corespunde unor nevoi determinate, cînd își realizează practic utilitatea socială.

O deosebită însemnătate au stipulațiile proiectului de lege în ceea ce privește perioada încheierii contractelor. Astfel pentru materiile prime de bază, precum și pentru mijloacele de muncă a căror fabricație necesită o mai îndelungată pregătire tehnică și organizatorică, contractele se încheie cu minimum 6 luni înainte de începerea perioadei de plan. Prin această prevedere se urmărește să se asigure timpul necesar pregătirilor în vederea realizării sarcinilor de plan și, de asemenea, să se înlăture unele din cauzele care duc la repartizarea inegală a sarcinilor de producție pe trimestre și la supraîncărcarea ultimelor perioade a anului.

Stabilirea formelor de contracte, a duratei lor, ține seama de particularitățile proceselor de producție în diferite ramuri, de cerințele specifice ale aprovizionării tehnico-materiale, de nevoile pieței. Astfel contractele economice pot fi de lungă durată, anuale sau pentru perioade mai scurte, potrivit cu acordul părților și prevederilor planului de stat.

Faptul că la produsele pentru care s-au format relații de continuitate între furnizori și beneficiari, precum și la cele cu ciclu lung de fabricație se vor încheia contracte economice de lungă durată, va contribui la îmbunătățirea aprovizionării tehnico-materiale și, totodată, la extinderea premiselor pentru ca unitățile de producție să aibă o viziune mai concretă asupra sarcinilor și problemelor dezvoltării viitoare. Beneficiarul va avea astfel mai multă certitudine în ceea ce privește continuitatea aprovizionării, iar furnizorul va dobîndi importante elemente în plus față de sarcinile planului cincinal, de natură să-i asigure o mai largă perspectivă în întreaga activitate.

În cazul produselor complexe ce se realizează de mai multe organizații socialiste, se stabilește contracte nu numai între beneficiari și furnizorul principal, ci și între contractele de cooperare între acestea din urmă și fiecare din organizațiile colaboratoare. Aceasta sporește răspunderea furnizorului și subfurnizorilor pentru realizarea produsului principal. Potrivit noilor reglementări, care vă este supusă spre dezbateră, contractele vor avea un conținut mult mai concret decît în prezent. Ele vor trebui să prevadă obligații foarte precise atât pentru furnizor, cât și pentru beneficiar, ceea ce va contribui la o sporire considerabilă a exigenței în desfășurarea întregii activități de producție.

Contractele economice sînt concepute în proiectul de lege ca un factor menit să introducă mai multă ordine și stabilitate în desfășurarea vieții economice. Tocmai de aceea modificarea sau denunțarea lor este admisă numai cu acordul celeilalte părți și cu condiția suportării consecințelor de către partea care ar inițiativa în această privință. Aceste prevederi sînt îndreptate împotriva tendințelor de a „gîndi în mare, de a adopta soluții provizorii, care urmează să fie precizate pe parcurs, de a nu gîndi pînă la capăt, toate aspectele unei probleme, înainte de a trece la rezolvarea ei. Înlăturarea hotărîții a acestor tendin-

te este o condiție indispensabilă pentru ridicarea eficienței activității atât la nivelul unităților, cît și la nivelul întregii economii naționale.

Unul din obiectivele urmărite de noua reglementare este întărirea preocupărilor organizațiilor socialiste pentru ridicarea calității produselor. Proiectul de lege stabilește nu numai că livrarea produselor se efectuează exclusiv pe bază de recepție, dar creează și posibilitatea ca beneficiarul să efectueze controale de calitate chiar și pe faza de execuție. Se întărește răspunderea furnizorului pentru calitatea produselor în perioada de garanție. De asemenea, legea obligă pe beneficiar la o sporire a exigenței, întrucît, în cazul în care el acceptă produse care nu corespund calității specifice, răspunderea trece și asupra lui. Aceasta va contribui la înlăturarea îngăduinței reciproce care se manifestă în prezent între furnizori și beneficiari, în dauna intereselor economiei naționale.

O subliniere specială merită articolele din proiectul de lege care se referă la regimul răspunderii în cazul neîndeplinirii obligațiilor contractuale. Este clar că fără sancțiuni pe măsura daunelor pricinuite celeilalte părți, orice contract va fi lipsit de forța de înlăturare în sensul executării lui.

Astăzi un furnizor poate lăsa deliberat la o parte un contract, realizînd alte sarcini mai ușor de executat. Pe viitor, în ceea ce privește decizia arbitrară vor exista obstacole serioase, întrucît neîndeplinirea obligațiilor privind executarea contractului sau executarea lor necorespunzătoare va atrage după sine atât plata de penalități, cît și plata de despăgubiri, în cazul în care penalitățile nu acoperă în întregime prejudiciul cauzat. La rîndul său, prejudiciul este definit nu numai prin pagubele efective suferite, ci și prin beneficiul nerealizat. O asemenea prevedere obligă pe furnizor să trateze fără discriminare toate obligațiile sale contractuale. Faptul bine cunoscut că deseori ceea ce pentru furnizor poate apărea ca o sarcină minoră, pentru beneficiar poate fi o condiție de îndeplinirii planului la produse deosebit de importante din punct de vedere al economiei naționale face de prisos orice argumentare suplimentară în această privință.

Proiectul de lege prevede, de asemenea, răspunderea materială, disciplinară și penală a angajaților organizațiilor socialiste care încalcă disciplina contractuală. Aceasta va stimula creșterea spiritului de exigență și de autoexigență a cadrelor economice, precum și pentru descurajarea ireproșabilă a activității în sectoarele în care lucrează.

Iată, tovarăși, prezentate pe scurt cîteva din caracteristicile esențiale ale reglementărilor relațiilor contractuale, potrivit proiectului de lege supus dezbaterii. Este limpede că organizațiile socialiste, care vor fi confruntate într-un mod mai direct cu cerințele economiei naționale, li se pun probleme noi, de o deosebită complexitate. Devine necesar ca deciziile să fie adoptate ținînd seama de un număr mai mare de factori, ca ele să aibă o fundamentare economică mai solidă, ca organizarea producției, a muncii, selecționarea și promovarea cadrelor să fie mai consecvent așezate pe criterii de raționalitate și științifice. Toate acestea presupun că înșiși activitatea de conducere a organizațiilor socialiste să fie ridicată la un nivel superior.

Disponem în prezent de numeroase cadre tehnice și economice bine pregătite profesional, dinamice și înzestrate cu o bogată experiență. Ne exprimăm convingerea deplină că, îndrumate de ministere și cu sprijinul organelor județene de partid, conducătorii întreprinderilor și centralelor se vor situa cu onoare la înălțimea sarcinilor care decurg din noua reglementare a relațiilor contractuale.

Stimați tovarăși,

Așa cum rezultă din proiectul supus dezbaterii, prezenta lege intră în vigoare la 1 martie 1970 și se aplică contractelor ce se vor încheia după această dată. Aceasta înseamnă că efectele ei se vor simți din plin în 1971, primul an al cincinalului.

Înainte de a mă referi la unele dintre măsurile care se impun a fi luate în legătură cu asigurarea condițiilor aplicării eficiente a noilor reglementări aș dori să subliniez că în continuare trebuie acordată atenția cuvenită îndeplinirii sarcinilor pe anul 1970. Un important volum din producția acestui an încă nu este acoperit cu contracte. Ministerele, centralele, întreprinderile vor trebui să asigure încheierea acestor contracte în termenul cel mai scurt. Obiectul unei preocupări deosebite tre-

buie să-l constituie încheierea și executarea contractelor care se referă la producția pentru export și la cea pentru fondul pieței.

Potrivit sarcinilor stabilite de conducerea partidului și statului, planul cincinal pe perioada 1971—1975 urmează să fie elaborat în vîloarele 4—5 luni. O dată cu aceasta vor fi elaborate sarcinile de plan pe 1971. Sînt, de asemenea, cunoscute sarcinile decurgînd din lucrările în continuare care depășesc limitele actualului cincinal. Aceasta va crea baza necesară pentru ca organizațiile socialiste să-și încheie contractele în termenele prevăzute și să facă pregătirile necesare în vederea realizării lor.

În activitatea pentru asigurarea condițiilor cerute de aplicarea legii contractelor economice, ministerele se vor călăuzi de sarcinile stabilite de conducerea partidului cu prilejul analizării planului de stat pe anul 1970.

Ministerele, celelalte organe economice centrale, consiliile populare și centralele industriale vor trebui să precizeze sarcinile de producție care revin fiecărei unități din planul cincinal viitor și din planul pe 1971, să clarifice problemele legate de perfecționarea tehnologiilor de fabricație și reproductarea unor produse, precum și de stabilirea surselor de aprovizionare și a beneficiarilor producției.

Este necesar ca ministerele, centralele și întreprinderile să asigure lichidarea locurilor înguste, ridicarea coeficientului de schimburi, să rezolve problemele tehnice și organizatorice de care depinde ridicarea gradului de utilizare a tuturor mașinilor și utilajelor, folosirea integrală a capacităților de producție în fiecare unitate. O atenție deosebită va trebui să se acorde îmbunătățirii aprovizionării tehnico-materiale, revizuirii normelor de consum și dimensionării judicioase a stocurilor, avîndu-se în vedere utilizarea cât mai rațională a resurselor materiale și accelerarea vitezei de rotație a fondurilor.

Toate acestea vor crea premise pentru ca în contractele ce se vor încheia să se reflecte cît mai exact nevoile economiei naționale, să se asigure continuitatea aprovizionării tehnico-materiale și certitudinea desfacerii întregii producții, îndeplinirea ritmică a planului și sporirea eficienței întregii activități economice.

În vederea asigurării realizării în bune condiții a programului de investiții pe anul 1971, titularii de investiții vor trebui să elaboreze încă din prima jumătate a anului viitor studiile tehnico-economice și documentațiile tehnice pentru noile obiective, astfel încît utilajele și instalațiile necesare să poată fi contractate în termenele și condițiile stabilite prin lege, iar livrarea lor să se facă în concordanță cu termenul de punere în funcțiune. De asemenea, pînă la sfîrșitul anului 1970 va trebui să fie clarificate toate problemele legate de obiectivele industriale a căror construcție urmează să înceapă în cincinal, astfel încît să se poată trece la încheierea contractelor interne, pregătirea executării lor și să existe baza pentru descurajarea operațiilor de contractare în exterior și pentru încheierea de acorduri de cooperare.

Punînd în aplicare recentele măsuri privind perfecționarea activității de comerț exterior, întreprinderile, unitățile cu statut de centrală, ministerele și întreprinderile de comerț exterior trebuie să asigure contractarea din timp și livrarea la termen a produselor prevăzute a fi aduse din import, să obțină contracte și comenzi pentru produsele destinate exportului, să încheie contracte de lungă durată, să asigure îndeplinirea exemplară a sarcinilor de import și export pe anii 1970 și 1971.

O condiție esențială pentru ca noua reglementare să poată determina o cotitură în ceea ce privește rolul contractelor economice este ca ministerele, centralele, întreprinderile să asigure urmărirea operativă și eficientă a îndeplinirii exemplare a tuturor obligațiilor contractuale.

Tovarăși deputați și deputate,

Noua reglementare a contractelor economice se încadrează armonios în concepția despre perfecționarea organizațiilor, conducerii și planificării economiei naționale elaborată de Conferința Națională a P.C.R. și de Congresul al X-lea al partidului.

Împreună cu celelalte măsuri deja aplicate și cu cele referitoare la perfecționarea planificării, a sistemului de finanțare și creditare, de aprovizionare tehnico-materiale, la repartizarea beneficiilor — care vor fi definitive și aplicate în cursul anului viitor, ea va contribui la o mai mare adaptare a mecanismului nostru economic la cerințele unei producții moderne, axate pe progresul tehnic și pe o gestiune rațională a resurselor materiale și de muncă de care dispunem, la sporirea eficienței conducerii unitare pe bază de plan a economiei naționale, la dezvoltarea democrației socialiste.

Adoptînd acest proiect de lege, Marcea Adunare Națională asigură încă o premisă pentru ca țara noastră să avanseze în continuare pe drumul dezvoltării impetuoase a forțelor de producție, pe drumul fauririi societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Expunerea la proiectul de lege privind organizarea, planificarea și executarea investițiilor

prezentată de tovarășul Maxim Berghianu

(Urmare din pag. 1-a)

În această perioadă trebuie să fie analizate nevoile reale ale economiei, modul de folosire a capacităților existente, posibilitățile de desfacere și competitivitatea produselor pe piețele externe. Fundamentarea obiectivelor trebuie să țină seama de evoluția tehnicii și științei, să se bazeze pe prognoze în domeniul consumului și al comerțului exterior, să aibă deci în vedere dinamismul care caracterizează economia modernă.

În concepția prezentei legi, răspunderea principală a factorilor angajați în planificarea și proiectarea investițiilor pornește tocmai de la această apreciere în perspectivă a progresului tehnic și a celorlalți factori determinanți pentru dezvoltarea economică, din obligația de a avea în vedere modificările previzibile în tehnică și tehnologie, în structura consumului și în diviziunea internațională a muncii și este firesc să fie așa, deoarece obiectivele de investiții, odată construite, devin elemente ireversibile ale strategiei noastre economice de perspectivă.

Importanța pe care o acordă legea pregătirii investițiilor este deplin justificată de faptul că fundamentarea insuficientă a necesității și oportunității, dimensionarea nerealistă a unor obiective de investiții, au dus de multe ori la crearea nejustificată de capacități peste cele cerute de nevoile consumului intern și de posibilitățile de export.

Am construit, bunăoară, pentru tuburile de beton, în cadrul programului de irigații, o capacitate anuală de 360 km, cu 50 la sută mai mare decît s-a dovedit apoi a fi necesar. Am investit 52 milioane lei în construcția a două fabrici de amendamente de calcar și circa 70 milioane lei în producția de ape amoniacale, pentru a renunța ulterior la ele. Prevederile înscrise în prezentul proiect de lege vor spori răspunderea atât a titularilor de investiții, cît și a organelor care avizează și aprobă asemenea investiții, spre a face imposibilă repetarea unor asemenea situații în viitor. Nu se poate nega firește posibilitatea demodării unor produse, nici necesitatea de a moderniza și diversifica în permanență producția, dar avem obligația de a cîntări foarte bine aceste lucruri cînd propunem introducerea în plan a unor astfel de investiții. Economia națională plătește scump oarecăruri în judecarea investițiilor și de aceea proiectul de lege prevede în astfel de situații răspunderi concrete.

Măsurile ce se prevăd urmăresc să asigure evaluarea corectă a tuturor indicatorilor tehnico-economici și să ofere garanții reale că se va obține eficiența scontată. Ele au o însemnătate de prim ordin pentru planificarea investițiilor, întrucît valoarea proiectelor continuă să fie încărcată în mod artificial prin subdimensionarea spațiilor de producție, a construcțiilor anexe și administrative, prin lipsa de preocupare și o viziune departamentală asupra conceptului de cooperare în realizarea și folosirea construcțiilor și instalațiilor pe marile platforme industriale.

Pentru patru unități noi în cadrul grupului de întreprinderi electrotehnice de pe platforma Pipera, situate pe terenuri alăturate și subordonate aceleiași direcții generale, s-au proiectat și executat patru clădiri administrative separate, iar pe platforma de la Iași s-au construit zece ateliere mecanice care lucrează cu 40—70 la sută din capacitățile lor, în loc să se fi construit cu fonduri, mai puține unul sau două ateliere care să lucreze cu întreaga capacitate. Desigur că aceste situații reflectă neajunsurile în activitatea titularilor de investiții, dar și a organelor de avizare, inclusiv Comitetul de Stat al Planificării, și a organelor care au aprobat aceste investiții. Spre a evita repetarea unor astfel de situații, legea prevede expres ca unitățile, secțiile auxiliare și de deservire să fie realizate prin cooperare între beneficiarii de investiții din aceeași zonă pentru valorificarea eficientă și la întreaga capacitate a spațiilor construite și economisirea de fonduri de investiții.

În multe cazuri s-au adoptat soluții de amplasare a capacităților industriale care nu au ținut seama, în suficientă măsură, de distanțele de transport, de posibilitățile de aprovizionare cu materii prime și de situația centrelor de desfacere a producției. Legea urmărește să înlăture astfel de soluții și în acest scop articolul 8 stabilește clar obligația ca la alegerea amplasamentelor să se aibă în vedere asigurarea cu forță de muncă, distanțele optime de transport, necesitatea reducerii costului investițiilor prin folosirea utilităților din zonă.

Necesitatea de a spori eficiența economică a investițiilor ne obligă să construim uzinele noastre cu o punctualitate riguroasă, eliminînd complet cazurile de nerespectare a termenelor de punere în funcțiune și nerealizare a parametrilor tehnico-economici proiectați. Există încă, în cadrul unor uzine și combinate, dotate cu tehnica modernă, secții în care se realizează, după expirarea termenului prevăzut pentru atingerea parametrilor tehnico-economici proiectați, mai puțin de jumătate din producție și din productivitatea muncii și se depășește cu mult prețul de cost prevăzut inițial. Asemeenea exemple există și în industria chimică, a celulozei, industria lemnului, a materialelor de construcții și altele.

Se justifică astfel pe deplin prevederea, cuprinsă în proiectul de lege, ca factorii angajați în pregătirea și realizarea investițiilor să asigure alegerea unor tehnologii verificate în practica industrială, punerea în funcțiune a obiectivelor la termene planificate, atingerea într-o perioadă scurtă a întregii producții fizice și a productivității muncii, a consumurilor specifice și a costurilor de producție, a acumulărilor și a aportului valutar, cuprinse în proiecte.

O contribuție importantă la fundamentarea investițiilor o va avea îmbunătățirea modului de avizare a documentațiilor tehnico-economice. Proiectul de lege introduce ca un element nou avizarea unică de către Comitetul de Stat al Planificării și Ministerul Finanțelor a obiectivelor, al căror indicatori se aprobă de Consiliul de Ministri. Faptul că organele de avizare vor lua contact cu problemele încă din faza de proiectare și că această activitate se va încheia cu aprobarea studiului tehnico-economic de către colegiul ministerului respectiv, va duce la scurtarea duratei de avizare și la îmbunătățirea radicală a muncii în acest domeniu.

De asemenea, se prevede obligativitatea pentru băncile finanțatoare de a analiza din punct de vedere al eficienței economice oportunitatea obiectivelor de investiții ce se aprobă de titulari. Aceasta măsură este determinată de ponderea importantă pe care o au investițiile din competența de aprobare a titularilor, ele reprezentînd în anul 1970 aproape 52 la sută din volumul total de investiții.

Dimensiunile programului de investiții și importanța pe care o are realizarea lui pentru dezvoltarea economiei naționale pun cu o deosebită acuitate problema reducerii duratei de execuție a lucrărilor de construcții. De aceea, proiectul de lege prevede o serie de măsuri menite să asigure reducerea perioadelor de imobilizare a fondurilor, prin scurtarea duratei de execuție.

Statisticile arată limpede că timpul în care se execută obiectivele de investiții este mult mai mare decît acel necesar în strălătină pentru lucrări similare. Durata mai mare de execuție, în comparație cu timpul în care se realizează lucrări de același gen în alte țări sînt la noi în industria metalurgică și chimică, ușoară și alimentară.

Dacă analizăm timpul necesar execuției pe întreaga economie, față de proporțiile obiectivelor industriale din cincinalul actual și de realizările existente pe plan mondial, numai 5 la sută din clădirile construite ar fi necesitate o durată de execuție mai mare de doi ani, în loc de 14 la sută cît s-a realizat.

Situația se datorează, în mare măsură, faptului că nu se asigură în prealabil o pregătire corespunzătoare a lucrărilor de investiții. De aceea, prevederile proiectului de lege urmăresc să evite lărgirea exagerată a frontului de lucru prin atacarea unui număr mare de obiective în același timp și creșterea condițiilor pentru a pregăti din timp investițiile pe bază de grafice coordonatoare, în care să se prevadă concret sarcinile tuturor factorilor angajați în realizarea investițiilor, termenul de proiectare și construire a utilajelor, corelarea livrării de utilaje din țară cu cele din import, înlăturînd posibilitatea începerii lucrărilor în condiții derogatorii, a realizării unor provizorii neeconomice și unor discontenții în activitatea de construcții.

Fonduri însemnate au fost imobilizate timp îndelungat pentru că am început unele lucrări fără pregătirea necesară, cu derogări, presupunînd că obiectivele vor fi date astfel în exploatare mai repede. În fapt, costul investiției a crescut, durata de execuție s-a prelungit, parametrii tehnico-economici s-au realizat cu întârziere și de aceea în viitor trebuie să începem lucrările numai cînd investiția este bine pregătită, deoarece numai astfel se poate înlătura punerea în funcțiune la termen și se pot crea condițiile

necesare indicatorilor aprobați.

Pentru asigurarea din timp a documentațiilor tehnico-economice, a căror lipsă a determinat dificultăți în desfășurarea investițiilor, se prevede o creștere însemnată a capacității de proiectare, prin trecerea treptată a elaborării proiectelor de execuție în sarcina organizațiilor de construcții-montaj, prin obligativitatea folosirii proiectelor și secțiunilor tip și extinderea utilizării proiectelor refolosibile, prin constituirea în centrale, combinate și unele întreprinderi, pe baza transferului de cadre specializate din institutele centrale, a unor nuclee de proiectare care să elaboreze documentațiile pentru investiții proprii. Proiectul de lege asigură continuitatea proiectării pe marile șantiere, obligînd ministerele să numească șeful de proiect și colectivul de proiectanți, care să poarte răspunderea lucrărilor de laborator a temei de proiectare pînă la punerea în funcțiune a capacităților și realizarea indicatorilor.

Proiectul de lege pune un accent deosebit pe execuția lucrărilor șantierele de construcții, obligînd la posibilități, zarea lucrărilor de montaj în ordinea și stabilite prin graficele de execuție. În noua concepție constructivă nu mai este un simplu executant. El va avea un rol activ și va putea participa, alături de beneficiar și proiectant, la stabilirea soluțiilor constructive, care să asigure industrializarea lucrărilor, folosirea intensivă a utilajelor de construcție și reducerea consumului de materiale.

În scopul concentrării organizațiilor de construcții pe șantierele importante de investiții, legea are în vedere executarea în regie, de către centrale, combinate și întreprinderi a unor dezvoltări, modernizări și reparații capitale.

O problemă fundamentală pentru eficiența programului de investiții o constituie recepția lucrărilor, deoarece în această etapă finală a procesului de transformare a investițiilor în fonduri fixe stăruie o lipsă acută de răspundere și un formalism de neîngăduit. Se preiau lucrări cu defecțiuni importante, care conduc la funcționarea necorespunzătoare a instalațiilor, la întreprinderi frecvente ale producției și la întîrzieri mari în atingerea indicatorilor proiectați, aducîndu-se astfel pagube însemnate economiei naționale.

Proiectul de lege introduce, în această activitate, elemente de ordine și disciplină și stabilește atribuțiile și răspunderile ce revin comisiilor de recepție. Se statuează principiul că organul care aprobă investiția numește comisia de recepție și aprobă recepția. Se stabilește, de asemenea, obligația de a se face recepția pe faze, cea definitivă urmînd a fi efectuată după realizarea indicatorilor aprobați.

Pentru a preveni achiziționarea de utilaje cu defecte și retrimiterile lor la furnizori și a evita astfel greutățile, perturbările în lanțul implicit întîrzieri punerii în funcțiune a obiectivelor, se prevede obligativitatea beneficiarilor de investiții de a face recepția utilajelor la furnizori, pe principalele faze de fabricație și la livrare.

Tovarăși deputați și tovarăși teputați,

Tin să subliniez faptul că proiectul de lege a fost elaborat cu largă consultare a unor colective de specialiști din proiectare, din organizațiile de construcții-montaj și din cadrul unităților beneficiare de investiții din județe și ministere.

Măsurile ce vă sînt supuse spre legiferare evidențiază, o dată mai mult, consecvența și fermitatea cu care conducerea partidului și statului aplică neabătut în viața hotărîrile Conferinței Naționale, ale Congresului al X-lea, privind perfecționarea conducerii și planificării economiei, lărgirea atribuțiilor unităților de bază, creșterea răspunderii tuturor factorilor în valorificarea maximă și eficientă a potențialului economic, în scopul accelerării progresului multilateral al țării.

Pe baza motivării prezentate, vă rog, tovarăși deputați, să conferiți putere de lege proiectului ce vă este supus spre examinare. Aprobarea lui va determina un salt calitativ în activitatea de investiții, va introduce importante elemente de ordine, va face să crească răspunderea în toate verigile economiei naționale, va contribui la creșterea veniturii naționale produse pe unitate de fonduri fixe, la dezvoltarea forțelor de producție, la creșterea continuă a avuției naționale și a nivelului de trai la populație, la nivelul suprem al politicii partidului nostru.